



Evalvacija o svetovalni dejavnosti v IO na srednjih poklicnih in strokovnih šolah

Barbara Kunčič Krapež, Barbara Bauman, mag. Gabi Ogulin Počrvina
Ljubljana, 27. 3. 2024

Metodologija evalvacije

Področja:

- Stanje vpisa v IO v zadnjih treh letih
- Urejenost in izvajanje IO in SD v IO na ŠČ/šolah

Populacija:

- Strokovni delavci v IO (45; 34 organizatorjev IO + ...)
- Direktorji, ravnatelji ŠČ/šol (28; 14 direktorjev, 13 ravnateljev, 1 oboje)

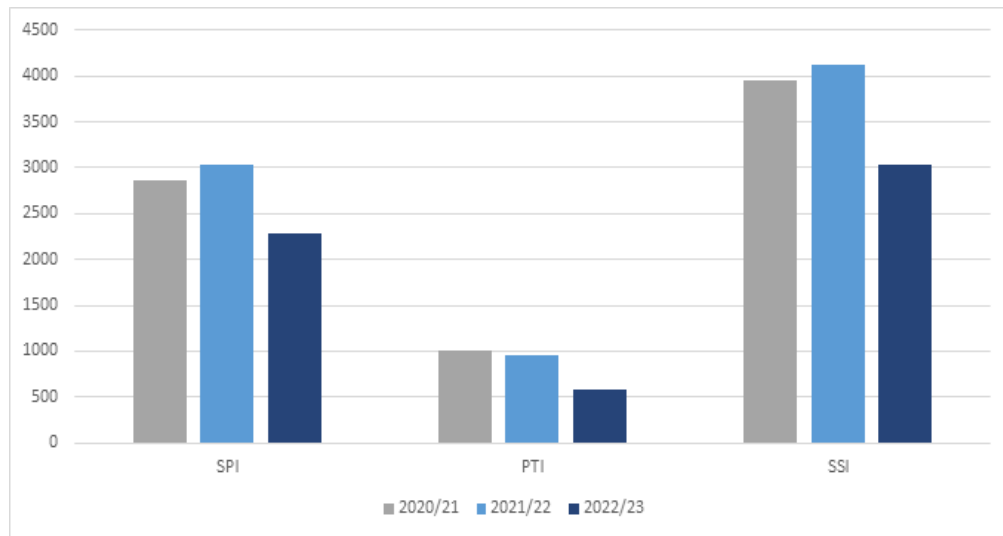
Zbiranje podatkov:

- Obstoječe rešitve (sistemske, strokovne) za izvajanje IO, SD v IO na srednjih šolah
- Obstoječe baze podatkov (SURS, ministrstvo, ...)
- Spletni vprašalnik za strokovne delavce (39 vprašanj)
- Spletni anketni vprašalnik za vodstvo (18 vprašanj)

Obdobje zbiranja podatkov: marec - junij 2023

Rezultati in ugotovitve evalvacije – Stanje vpisa v IO na srednjih šolah

Število vpisanih v izobraževalne programe za odrasle (PSI, PTI in SSI) na srednjih šolah po letih



Struktura prvič vpisanih odraslih po starosti:

- Prevladujeta starostni skupini 15 – 19 let in 20 – 24 let

Obseg odraslih vpisanih v SŠ:

- delež odraslih vpisanih v SŠ v šolskem letu 22/23 je 16,5%

Uspeh v izobraževanju:

- V NPI 15,4% uspeh (21/22)
- V SPI 12,8% uspeh (21/22)
- V SSI 15,3% uspeh (21/22)

Izvajanje poklicnega izobraževanja odraslih

- Več kot 60% populacije vpisane v IO se izvaja na SŠ
- Izvaja se na 37% vseh SŠ

Rezultati anketiranja strokovnih delavcev

- **Profil anketirancev:** večinoma zaposleni na DM organizator IO; več kot 10-letne izkušnje na področju IO; večinoma imajo izobrazbo na družboslovnem oz. humanističnem področju
- **Najbolj pogosto – nekajkrat tedensko – opravljajo naloge** (znotraj sedmih sklopov nalog in opravil): ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika, organizacija IO, vodenje dokumentacije o udeležencih, svetovanje in mentorstvo pri samostojnem učenju, nudenje učne pomoči, spremljanje plačil...
- **Ciljne skupine, ki potrebujejo dodatne ure** svetovalnega dela: mlajši odrasli, ki zgodaj opustijo šolanje, in osipniki ter odrasli, ki potrebujejo nadaljnje poklicno oz. strokovno izpopolnjevanje
- **Primanjkljaji, ovire zaradi katerih potrebujejo več časa** za svetovalno delo: različne oblike učnih težav (pomanjkanje motivacije, potreba po usmerjanju, jezikovne ovire...)

Rezultati anketiranja strokovnih delavcev

- **Faze svetovanja:** skoraj vsi anketiranci pred in med izobraževanjem (več kot 91%), najmanj po izobraževanju (dobra polovica)
- **Oblike in načini svetovanja:** individualno svetovanje (več kot polovica), najpogosteje osebno, po telefonu in preko e-pošte
- **Sodelovanje s šolsko svetovalno službo:** pogosto tedensko in dnevno; usmerjanje dijakov, ki se preprišejo v IO, nudenje pomoči pri dokončanju programa in opravljanju poklicne mature
- **70% anketiranih bi potrebovalo več časa za svetovalno dejavnost v IO** - povprečno 7,2 ur tedensko in dodatno strokovno podporo za pridobivanje znanj
- **Več kot dve tretjini se jih v zadnjih treh letih ni dodatno izpopolnjevalo za delo** (pomanjkanje časa in ponudnikov in prilagojenih usposabljanj)
- **Izpostavili:** potrebo po sistemskih spremembah, jasnejši ureditvi DM, vzpostavitvi učinkovitejših informacijskih sistemov

Rezultati anketiranja ravnateljev in direktorjev

- Večina ustanov organizira IO v okviru šol ali MIC-ev
- Več kot polovica teh ustanov ima zaposlenega vsaj enega organizatorja IO za polni delovni čas
- Glavni vir financiranja šolnin je samoplačniški, sledijo sofinanciranje ministrstva, projektna sredstva, drugi viri; najredkeje se šolnine financirajo s strani podjetij
- Prilagodljivost ciljnim skupinam z izvajanjem kombiniranih oblik izobraževanj; organizirano izobraževanje poteka večinoma popoldan, ponekod tudi čez vikend
- Izpostavili: potrebo po sistemski ureditvi, vključno z vzpostavitvijo sistemiziranih DM za IO na SŠ

Ugotovitve evalvacije – Urejenost in izvajanje SD v IO na srednjih šolah

„Nezadostna“ zakonska, finančna ureditev SD v IO na srednjih šolah:

- umeščena v področno zakonodajo je premalo konkretna (ZIO, ZPSI),
- redno financiranje ni zagotovljeno z vnaprej določenimi standardi in normativi,
- status, naloge ter opredelitev delovnih mest svetovalnih delavcev niso vključeni v zakonodajne podlage,
- ni strokovnih podlag za delo svetovalnih delavcev,
- nezadostno upoštevanje specifik strokovnega kadra v IO na srednjih šolah v sistemu strokovnega spopolnjevanja in napredovanja,
- ni določenega JZ, ki bi bil odgovoren za razvoj in spremljanje področja,
- ni vzpostavljen sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti področja,

Predlogi evalvacije

Umestitev SD za odrasle na SŠ v področno zakonodajo (ZIO, ZPSI)

- zagotovitev rednega financiranja SD
- umestitev delovnih mest svetovalnih delavcev in določitev normativov (kriteriji, zahteve itd.)
- določitev vlog in nalog svetovalnih delavcev.

Umestitev svetovalnih delavcev za odrasle na SŠ v sistem strokovnega spopolnjevanja v vzgoji in izobraževanju in zagotovitev stalne strokovne podpore

- upoštevanje specifik vsebine dela
- določitev odgovornega nacionalnega JZ (za spremljanje strokovnega razvoja, za organizacijo in izvajanje izobraževanj, ...).

Razvoj strokovnih podlag za SD za odrasle na SŠ (po zgledu podlag za OŠ in SŠ, IO kot javni službi)

- opredelitev različnih organizacijskih modelov umeščenosti SD za odrasle na SŠ, ki upoštevajo obseg, organiziranost IO, število zaposlenih v IO (po zgledu tujih dobrih praks, npr. Finska).

Oblikovanje smernic za izvajanje SD za odrasle na SŠ

- vključitev metod in pristopov, ki upoštevajo specifikke vključenih ciljnih skupin in organizacijskih oblik izvajanja IO na SŠ.

Razvoj SD v IO kot enotne stroke

- koherenten razvoj strokovnih standardov, usposabljanj in praks, ki zagotavljajo kakovost in učinkovitost SD v različnih izobraževalnih kontekstih.

Ugotavljati in zagotavljati kakovost SD za odrasle na SŠ in umestitev sistema v nacionalni okvir kakovosti VIZ

- izvajanje samoevalvacije, zunanje evalvacije
- organizacija in izvedba izobraževanj/usposabljanj na področju (samo)evalvacij in zagotavljanja kakovosti
- določitev odgovornega nacionalnega JZ (za vzpostavitev, nadgradnjo zagotavljanja kakovosti SD)
- imenovati vsaj enega svetovalca IO v šolsko komisijo za kakovost.



Vprašanja?

HVALA ZA POZORNOST IN SODELOVANJE PRI EVALVACIJI!

Dodatne informacije
barbara.bauman@cpi.si





CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE



Hvala

CPI e-novičnik

<https://cpi.si/aktualno/e-novice/>

